

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2596

Vragen van het lid **Krol** (50PLUS) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *het bericht «Nederland tweede op lijst online illegale wapenhandel»* (ingezonden 21 juli 2017).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 4 september 2017).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht van EenVandaag van donderdag 20 juli 2017 «Nederland tweede op lijst online illegale wapenhandel»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3 en 4

Uit internationaal onderzoek van onderzoeksinstituut Rand Europe² blijkt dat Nederland wereldwijd een belangrijke speler is in de online wapenhandel en zelfs op de tweede plaats (wereldwijd) qua omzet staat; in hoeverre heeft u zicht op deze handel, wat bent u voornemens hiertegen te doen en kunt u uitleggen hoe het kan dat uitgerekend Nederland internationaal deze positie inneemt?

Welke interventiestrategie hanteert u op dit moment om deze specifieke online wapenhandel adequaat het hoofd te bieden en vormen de vorenbedoelde onderzoeksresultaten aanleiding om deze strategie te herzien? Deelt u de mening dat online illegale wapenhandel, zoals bedoeld in vorengenoemd onderzoek, in de strijd tegen onder andere de georganiseerde criminaliteit en het internationale terrorisme absoluut onwenselijk is? Deelt u de mening dat alles op alles moet worden gezet om deze handel onmiddellijk een halt toe te roepen en de verkopers op te sporen en te vervolgen?

Antwoord 2, 3 en 4

Ik ben met u van mening dat elke vorm van illegale handel, zo ook wapenhandel, onwenselijk is. De bevindingen van RAND Europe sluiten aan bij de beelden uit het Nationaal Dreigingsbeeld Georganiseerde Criminaliteit dat ik

¹ http://binnenland.eenvandaag.nl/tv-items/75423/nederland_tweede_op_lijt_online_illegale_wapenhandel

² https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR2091.html

onlangs aan uw Kamer stuurde, namelijk dat het internet in toenemende mate een rol speelt in de handel in illegale wapens.³ Het rapport van RAND Europe bevat aanwijzingen dat Nederland een belangrijke positie inneemt als land van waaruit wapens worden verstuurd, maar de opstellers benadrukken dat het gezien de beperkingen van hun onderzoek niet mogelijk is om harde conclusies te trekken ten aanzien van de locatie van kopers en verkopers van illegale wapens via het internet. De onderzoekers stellen verder dat het aandeel illegale wapenhandel op het zogeheten darkweb, ten opzichte van andere aangeboden illegale producten, vermoedelijk marginaal is. Ook andere vormen van illegale handel bedienen zich van de voordelen van versleutelde communicatie (encryptie) zoals via het darkweb. Steeds meer vormen van criminaliteit profiteren van deze afschermingsmogelijkheid, die een groeiende uitdaging voor de opsporing vormt. Mede gezien de hierboven genoemde snelheid van de ontwikkelingen blijft het kabinet de ontwikkelingen op dit gebied nauwgezet volgen. De aanpak wordt met de inzet van de versterkte opsporings- en digitale expertise en het opzetten van publiek-private samenwerkingsverbanden met post- en pakketdiensten geïntensiveerd. Bij de Landelijke Eenheid van de politie zijn sinds vorig jaar gespecialiseerde teams actief die zich specifiek richten op de illegale handel op het darkweb en op de illegale handel via postpakketten. Onderzoeken hebben geleid tot aanhoudingen van verdachten. Daarnaast is het Nederlandse Openbaar Ministerie onderdeel van een structureel Europees netwerk van justitiële autoriteiten op dit gebied, naar aanleiding van een door Nederland geleid internationaal project tegen illegale handel op online markten.

Vraag 5

Vormen de onderzoeksresultaten aanleiding het strafrechtelijk instrumentarium op dit punt tegen het licht te houden en waar nodig te herzien? Welke positie neemt de materieelstrafrechtelijke antiterrorismewetgeving volgens u in ten aanzien van kopers en verkopers van de hier bedoelde online aangeschafte illegale wapens?

Antwoord 5

Het fenomeen van illegale handel via het darkweb, waaronder de illegale handel in wapens, heeft al langer de aandacht van het kabinet. In het kader van dit onderwerp van gedigitaliseerde modus operandi is ook wetgeving nodig om het instrumentarium van de opsporing gelijke tred te laten houden met de technologische ontwikkelingen. Het wetsvoorstel Computercriminaliteit III, dat in de Eerste Kamer ligt, bevat de bevoegdheid tot binnendringen in een geautomatiseerd werk ten behoeve van de opsporing van strafbare feiten. De inzet van deze bevoegdheid is gebonden aan strikte voorwaarden en waarborgen. Zoals ik uw Kamer in mijn reactie op het onderzoek «Internet Facilitated Drugs Trade» van hetzelfde onderzoeksbureau RAND schreef⁴, is deze bevoegdheid onder meer van belang voor de opsporing van illegale marktplaatsen op internet. Beheerders en gebruikers van dergelijke marktplaatsen bedienen zich veelal van geavanceerde anonimiseringstechnieken om uit handen van de opsporing te blijven. De bevoegdheid tot binnendringen in een geautomatiseerd werk maakt het in veel gevallen mogelijk het geautomatiseerd werk, de beheerder en/of de gebruikers te identificeren, wat cruciaal is voor de effectiviteit van het opsporingsonderzoek.

³ Kamerstuk 29 911, nr. 157.

⁴ Kamerstuk 24 077, nr. 375.